

Yleistä

Ursan Artjärven havaintokeskuksen toinen rakennusvaihe valmistui suunnitelmien mukaisesti. Keskus koostuu päärakennuksesta, ohjausrakennuksesta, kolmesta tähtitornista ja havaintotasanteesta. Havaintokeskus on kokonaisuutena Pohjoismaiden merkittävin ja samalla yksi Euroopan tärkeimmistä tähtitieteen harrastajien keskuksista

Rakennukset

Pää- ja ohjausrakennus ovat täydessä käytössä ilman oleellisia puutteita. Pieniä keskeneräisyyksiä ja huoltoja tehdään valmiiksi talkoiden yhteydessä, jotka jatkuvat myös koko kuluvan toimintavuoden. Molempiin rakennuksiin on tarkoituksena suorittaa lopputarkastus kuluvan vuoden aikana. Päärakennukseen on saatu jäsenistöltä laitelahjoituksia, joiden myötä rakennuksessa on lähes täydelliset audio-videojärjestelmät. Tähtitornit 1 ja 2 ovat valmiit. Tornin 3 viimeistelyt suoritetaan vuoden 2008 aikana. Rakennusten huolto ym. toimenpiteet eivät edellytä investointeja. Pakollisten turvavarusteiden (talo- ja hätäpoistumistikkaat) hankkiminen edellyttävät pieniä investointeja.

Havaintolaitteet ja järjestelmät

Uuden Astrofox pääteleskoopin rakenteen tarkkuus ei ole tyydyttänyt jäseniä. Ongelmat johtuvat valmistajan materiaalivalinnoista, mittatarkkuuksista ja Suomen ilmaston aiheuttamista erityisvaatimuksista. Yhdistyksen hallitukselle tehdyssä hankesuunnitelman esityksessä v. 2006 todettiin Astrofoxin hankinnan sisältävän riskejä, joista osa on toteutunut ja vaativat toimenpiteitä. Toimenpiteissä mekaanisia osia koneistetaan uudelleen paremmilla materiaaleilla ja paremmalla mittatarkkuudella. Optiikassa ei ole havaittu oleellisia virheitä. Toimenpiteiden tarkoituksena on saattaa teleskooppi toimintavarmaksi ja pitkäikäiseksi talven 2008 aikana. Kaikki parannustoimenpiteet tehdään vapaaehtoisesti jäsenten toimesta ja ne eivät sisällä suuria investointeja.

Meade teleskooppi on asennettu torni 2:een ja on käytössä. Coronado aurinkoteleskooppia on käytetty kesäaikana liitettynä Meade teleskooppiin. Laitetta säilytetään kotelossaan säältä suojassa ja sen käyttöikä tulee olemaan pitkä. Skywatcher linssiteleskooppia varten rakennetaan myös kiinnitys Meaden yhteyteen, mutta se on jo ollut ja on käytettävissä.

Astrofox teleskoopin yhteydessä. CCD-kamerassa tapahtui toimintahäiriöitä, jonka johdosta se purettiin ja huollettiin. Ukkostutkain on toiminut koko toimintavuoden hyvin ja se on saanut paljon suosiota. Meteorien kuuntelujärjestelmä asennettiin vuoden lopussa ja sen toiminnan testaus on meneillään. Järjestelmä on saatu lahjoituksena ja asennettu jäsenistön toimesta eikä sen hankinta ja käyttöönotto ole edellyttänyt yhdistykseltä investointeja.

Rakennukset, laitteet ja alue ovat säästyneet ilkeiltä ja murroilta. Pää- ja ohjausrakennuksessa on murto- ja palohälytinallaitteet asennettuna. Järjestelmää pyritään laajentamaan tulevaisuudessa myös kameravalvonnalla varustetuksi. Kaikki rakennukset, laitteet ja kalusteet ovat valokuvattu ja luetteloitu. Keskus on liittynyt jätehuoltojärjestelmään yhdessä Viestiteknisen yhdistyksen kanssa. Samalla on perustettu teiosakkaiden liittymä, joka kokoontuu vähintään kerran vuodessa ja päättää tienhoitoon liittyvistä asioista. Ursan alue on varustettu yksityisalue- ja kameravalvontakylteillä.

Sisäinen toiminta

Keskuksessa on järjestetty toimintavuoden aikana n. 15 yhdistyksen tapahtumaa ja erilaisia toimintaviikonloppuja. Paikalla on ollut jäseniä lähes jokainen viikonloppu koko toimintavuoden ajan. Yhdistys järjesti kesällä tähtitieteen harrastajien Cygnus kesätapaamisen Artjärven Vuorenmäellä, jossa oli n. 160 osallistujaa. Samalla jäsenet pääsivät opastetusti tutustumaan havaintokeskukseen. Toiminnasta ja käyttömahdollisuuksista on aktiivisesti tiedotettu. Järjestetyt tapahtumat ovat saaneet hyvän osanoton ja tiloihin tyytyväiset osallistujat.

Ulkoisen toiminta

Ursa on osallistunut usein eri tavoin Artjärven kunnan tapahtumiin yhteistyösopimuksen mukaisesti. Keskuksessa järjestettiin kunnan koulujen 4.-6. luokkalaisille vapaaehtoinen tähtitieteen kurssi talvella viitenä iltana ja se päätettiin yökouluun. Kurssin tarkoituksena oli syventää oppilaiden ymmärrystä maailmankaikkeuden rakenteesta ja avaruuden tutkimuksesta. Suuren suosion saanelle kurssille saivat osallistua kaikki halukkaat. Ursa lainaisi koulupalvelupaketin kunnan koulujen käyttöön kahden kuukauden ajaksi. Ursa osallistui myös muihin kunnan tapahtumiin seuraavasti:

- Avoimet ovet Villikkalan kylätapahtuman yhteydessä.
- Avoimet ovet Artjärvipäivien yhteydessä.
- Tilat luovutettu kuntaseminaarin käyttöön.
- Järjestetty keskuksen toisen vaiheen valmistumisen juhlat.
- Tilat luovutettu pääministerin vierailun käyttöön.
- Osallistuttu Päijät-Hämeen maakuntaretki päivään ja luovutettu tiloja yöpymiseen ja virkistäytymiseen.
- Jatkettu kunnan kirjaston tähtitieteen teosten lahjoituksia.
- Lahjoitettu materiaalia kunnan uudelle koululle.

Ursalla olisi ollut mahdollisuus osallistua myös muihin tapahtumiin jos ne olisivat toteutuneet. Ursa on myös luovuttanut tilojaan muille kunnassa toimiville yrityksille ja yhteisöille ja järjestänyt opastettuja kierroksia. Yhdistys on osallistunut veloittamatta kunnan pyytämiin tapahtumiin ja vierailuihin.

Keskuksessa on myös vierailut useita yhdistyksiä, yrityksiä, kouluja ym. yhteisöjä. Esittely- ja näyttötilaisuuksista on syksyllä aloitettu veloittamaan yhdenmukaisesti Kaivonpuiston tornin hinnaston kanssa. Yhteistyötä median kanssa on ylläpidetty ja osallistuttu mm. Suoraan Luonto-Suomi lähetykseen.

Keskuksen koordinaattori ylläpitää varauskalenteria ja vuokraa päärakennusta myös ulkopuolisille mahdollisuuksien mukaan.

Jukka-Pekka Teitto
Koordinaattori
Artjärven havaintokeskus